

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

Бізнес-планування в міжнародному туризмі

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм і туроперейтинг,
(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

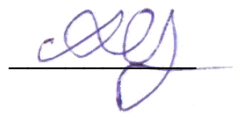
Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Бізнес-планування в міжнародному туризмі** складена відповідно до освітньої програми «Міжнародний туризм і туроперейтинг», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: доц. **Брик Степан Дмитрович**, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

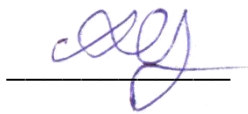
Погоджено
з гарантом ОП «Міжнародний туризм
і туроперейтинг»

Олександр КОРОЛЬ

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

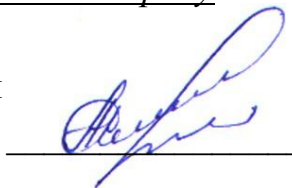
Завідувач кафедри географії
та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

© Чернівецький національний
університет, 2024 рік
© Брик С.Д., 2024 рік

1. Мета навчальної дисципліни «Бізнес-планування в міжнародному туризмі» є засвоєння теоретичних знань і оволодіння практичними навичками щодо методики складання бізнес-плану та розрахунку окремих показників бізнес-плану з врахуванням особливостей конкретних частин плану (маркетинговий, виробничий, організаційний та виробничий) у бізнес-плані.

Пререквізити.

ОК 5 – «Зовнішньоекономічна діяльність туристичного підприємства»

ОК 6 – «Підприємництво та бізнес адміністрування в туризмі.

ОК 7 – «Маркетингові комунікації в туризмі»

2. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має поглибити такі **компетентності:**

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

Програмні результати навчання:

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проектів у сфері туризму і рекреації.

Студенти також мають:

— вміти формувати портфель лідерських якостей підприємця для успішного ведення бізнесу;

— виокремлювати основні етапи процесу створення туристичного підприємства, вирізняти організаційно-правові форми та здійснювати обґрунтований вибір напрямів їх діяльності;

— визначати орієнтири і тенденції розвитку ринку, галузі, підприємств і продукції, що виробляється;

— розробляти плани розвитку власного бізнесу та інноваційно-інвестиційні проекти різних напрямків;

— обґрунтовувати загальні тактичні і стратегічні управлінські рішення за різними аспектами господарської діяльності новоствореної компанії;

— оцінювати економічну ефективність проектів і визначати передумови їх реалізації;

- доводити доцільність і обов'язковість використання бізнес-планів як надійного фінансово-економічного інструменту розвитку сучасного бізнесу;
- проводити бізнес-діагностику та визначати результативність діяльності суб'єктів господарювання;
- оцінювати та нівелювати рівень ризиків та економічної ефективності новоствореного бізнесу;
- визначати напрями та обґрунтовувати загальний механізм здійснення соціальної відповідальності ведення успішного бізнесу;
- характеризувати основні розділи бізнес-плану та їх особливості;
- вміти застосовувати практичні навички до розрахунку основних показників діяльності підприємств туристичного бізнесу;
- знати методикку прогнозування і планування показників окремих розділів бізнес-плану;
- формувати необхідні розрахункові таблиці до розділів бізнес-плану;
- вивчати можливі ризики та концепції управління ризиками;
- вивчати організацію проведення презентації бізнес-плану;
- здійснювати експертизу бізнес-плану в туризмі.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни												
<i>Бізнес-планування в міжнародному туризмі</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	6,0	180	2	30	15	-	-	135	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	сем	інд	с.р.	
Модуль 1.						
Тема 1. Теоретичні аспекти ділового розвитку підприємства в міжнародному туризмі	12	2	-			10
Тема 2. Види бізнес-планів у ринковій системі господарювання	14	2	2			10
Тема 3. Стратегічний аналіз розвитку підприємства міжнародного туризму	12	2				10
Тема 4. Дослідження діючих практик складання бізнес-плану для створення нового міжнародного	14	2	2			10

туристичного підприємства					
Тема 5. Бізнес-план як основа ділових проєктів	12	2			10
Тема 6. Методика розробки розділів бізнес-плану туристичного підприємства	14	2	2		10
Тема 7. Дослідження туристичного ринку та прогноз збуту	13	2	1		10
Модуль контроль	2	1	1		-
Всього Модуль 1	93	15	8		70
Модуль 2.					
Тема 8. Виробничий план туристичного підприємства	31	1	1		8
Тема 9. План маркетингу міжнародного туристичного підприємства	12	2	-		8
Тема 10. Основні етапи складання організаційного плану туристичного підприємства		2	1		8
Тема 11. Особливості розрахунку інвестиційного плану підприємств міжнародного туризму		2	1		8
Тема 12. Організація складання фінансового плану туристичного підприємства		2	1		8
Тема 13. Аналіз проєктних ризиків проєкту		2	1		8
Тема 14. Методики оцінювання ефективності інвестиційних проєктів у міжнародному туризмі	16	2	1		8
Тема 15. Оптимізація презентації бізнес-плану туристичного підприємства	4	2	1		9
Всього Модуль 2	87	15	7		65
Всього годин	180	30	15		135

3.3. Практичні завдання

Теми практичних занять	Кількість годин	Кількість балів
Практичне заняття «Необхідність планування бізнесу у сфері обслуговування».	1	4
Практичне заняття «Основні види бізнес-планів: переваги та недоліки».	1	4
Практичне заняття «Методи та технології оцінки впливу факторів зовнішнього середовища».	1	4
Практичне заняття «Відкриття туристичного підприємства: з франшизою чи без»	1	4
Практичне заняття за темою «Визначення проблем підприємства та обґрунтування стратегії»	1	4
Практичне заняття на тему «Характеристика (резюме) туристичного підприємства»	1	4
Практичне заняття на тему «Аналіз стану справ у галузі та дослідження сфери діяльності»	1	4
Практичне заняття за темою «Визначення виробничих параметрів бізнес-проєкту»	1	4
Практичне заняття за темою «Аналіз 4P підприємства»	1	4

Практичне заняття за темою «Обґрунтування вибору організаційних параметрів підприємств»	1	4
Практичне заняття за темою «Характеристика фінансових потреб реалізації бізнес-проекту»	1	4
Практичне заняття за темою «Фінансові результати при реалізації проекту»	1	4
Практичне заняття за темою «Розрахунок потенційних ризиків проекту»	1	4
Практичне заняття за темою «Розрахунок ефективності інвестиційних проектів за різними методиками»	1	4
Практичне заняття за темою «Організація проведення та ефективність захисту бізнес-плану»	1	4
ВСЬОГО	15	60

3.4. Питання для самостійної роботи*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні аспекти ділового розвитку підприємства в міжнародному туризмі	10
2	Тема 2. Види бізнес-планів у ринковій системі господарювання	10
3	Тема 3. Стратегічний аналіз розвитку підприємства міжнародного туризму	10
4	Тема 4. Дослідження діючих практик складання бізнес-плану для створення нового міжнародного туристичного підприємства	10
5	Тема 5. Бізнес-план як основа ділових проектів	10
6	Тема 6. Методика розробки розділів бізнес-плану туристичного підприємства	10
7	Тема 7. Дослідження туристичного ринку та прогноз збуту	10
8	Тема 8. Виробничий план туристичного підприємства	8
9	Тема 9. План маркетингу міжнародного туристичного підприємства	8
10	Тема 10. Основні етапи складання організаційного плану туристичного підприємства	8
11	Тема 11. Особливості розрахунку інвестиційного плану підприємств міжнародного туризму	8
12	Тема 12. Організація складання фінансового плану туристичного підприємства	8
13	Тема 13. Аналіз проектних ризиків проекту	8
14	Тема 14. Методики оцінювання ефективності інвестиційних проектів у міжнародному туризмі	8
15	Тема 15. Оптимізація презентації бізнес-плану туристичного підприємства	9
Всього		135

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);

- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: залік (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні індивідуальні проекти; презентації та тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести (залік) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:

Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол №4 від 28 березня 2022 року)» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) допускається зарахування навчальних елементів, а також отримання додаткових балів за результатами **неформальної освіти:**

– робота чи стажування за фахом, що підтверджується документом із підприємства та забезпечує набуття компетентностей, передбачених навчальною дисципліною;

– проходження безкоштовних навчальних тренінгів (вебінарів, семінарів), що проводяться на платформі Prometheus (<https://prometheus.org.ua>) та інших фахових платформах, за умови отримання безкоштовного сертифікату.

Результати зараховуються лише для відповідних тем лекційних і семінарських занять, практичних і лабораторних завдань даної навчальної дисципліни у кількості балів, що виділяються на цей навчальний елемент.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота		Підсумковий тест (теор.)	Сума
Модуль №1	Модуль №2		
Практичний	Практичний		
28	32	40	100

Політика академічної доброчесності

Поточний та підсумковий контроль передбачає дотримання правил академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/xel1ulcg/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>) та «Правил академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdud03f4/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf>). Порушенням академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти вважається списування. Згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»: «За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із закладу освіти.

8. Література

Основна література:

1. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства: навч. посіб. / Бескровна Л.О. – Одеса, ОНАЗ, 2012. – 124 с.
2. Должанський І.З. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. / І.З. Должанський, Т.О. Загорна. – К.: Центр учбової літератури. – 2019 р. – 384 с.

Додаткова література:

3. Варналій З.С. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. - Чернівці: Технодрук, 2019. - 264 с.
4. Бізнес-планування у туризмі : методичні рекомендації для проведення тренінгу для студентів спеціальності 242 "Туризм" першого (бакалаврського) рівня : [Електронне видання] / уклад. Н. А. Дехтяр, А. В. Гниря. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 86 с.
5. Погуда Н.В. Майбутнє сфери hospitality: аналітичний огляд 2020 року та перспективи розвитку / Н.В. Погуда, О.Г. Розметова // Інфраструктура ринку. – 2021. - № 51. – С. 243-249.
6. Nykyforov A. Multi-Criteria Technologies for Managerial Decisions System Analysis / A. Nykyforov, O. Sushchenko, M. Petrova, N. Pohuda // Access to science, business, innovation in digital economy, ACCESS Press. - 2021. - Volume 2.- Issue 2(May).- Pp. 150-161. 17
7. Ivchenko, L. Inbound and outbound tourist flows: assessment of the impact of internal and external factors / L. Ivchenko, N. Pohuda, T. Prymak, M. Mata, J. Martins, J. Rita, R. Dantas, R. Mamchur // Academy of Strategic Management Journal. – 2021. - Volume 20. - Special Issue 2. Access mode: <https://www.abacademies.org/articles/inbound-and-outbound-tourist-flows-assessment-of-the-impact-of-internal-and-external-factors.pdf>.

Інформаційні ресурси

8. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wef.org
9. Офіційний сайт Всесвітньої ради з подорожей і туризму [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.wtfc.org.
10. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unwto.org.
11. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
12. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua.
13. Погуда Н.В. Опорний конспект лекцій «Бізнес-планування у туризмі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу :